Dosarul nr. 4r-4939/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23117696-02-4r-20112024 Judecător Liliana CUȘCĂ

D E C I Z I E
în numele Legii

18 februarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Ion BULHAC și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursurile declarate de reprezentantul SRL „ Chișinău-Gaz", Maria BORTA și de reprezentantul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Iulian GUZUN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024, în cauza contravențională intentată la contestația depusă de către avocatul petiționarei, Igor COBAN și petiționara CREȚU Eugenia, împotriva Deciziei ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023 de încetare a procesului contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 14.08.2023 până la 13.08.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 20.11.2024 până la 18.02.2026.
Procedura de citare legal executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 17 iulie 2023, de către agentul constatator, Iulian GUZUN, din cadrul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, a fost întocmită Deciziei nr. 171/2023 din 17 iulie 2023 de încetare a procesului contravențional.

Considerând că Decizia nr. 171/2023 din 17 iulie 2023 de încetare a procesului contravențional este susceptibilă de a fi lovită de nulitate, avocatul petiționarei, Igor COBAN și petiționara CREȚU Eugenia, la 11 august 2023, a depus contestație împotriva Deciziei nr. 171/2023 de încetare a procesului contravențional din 17 iulie 2023.

În susținerea contestației a indicat că, prin Decizia ANRE nr. 82/2020 din 11.12.2020 s-a dispus a înceta procesul contravențional pornit în privința SRL „Chișinău-Gaz", în baza

sesizării cet. CREȚU Eugenia, înregistrată la ANRE cu nr. 3599, din motivul că faptele invocate nu întrunesc componentele contravenției prevăzute de art.169 lit.k) Cod contravențional. Respectiva decizie a fost declarată nulă prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01.06.2022, hotărâre ce a rămas irevocabilă prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 20.02.2023.

La data de 27.07.2023 CREȚU Eugenia a recepționat Deciziei ANRE nr. 171/2023 din 17.07.2023 prin care s-a dispus încetarea procesului contravențional pornit în privința SRL „Chișinău-Gaz", în baza sesizării cet. CREȚU Eugenia, înregistrată la ANRE cu nr. 3599, din motivul că faptele invocate nu întrunesc componentele contravenției prevăzute de art.169 lit.k) Cod contravențional.

Respectiva a menționat că Decizie ANRE este una neîntemeiată și ilegală, fiind pasibilă de a fi anulată și de a fi recunoscută vinovăția SRL „Chișinău-Gaz" în comiterea contravenției prevăzute la art.169 lit.k) Cod contravențional.

Menționează, că la data de 24 septembrie 2019, CREȚU Eugenia prin intermediul reprezentantului său Coban Igor, a depus către „Chișinău-Gaz" SRL, cererea nr. GU21819/24 septembrie 2019 cu privire la eliberarea Avizului de racordare pentru instalare încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum ce corespunde adresei din mun. Chișinău, str. *****. Prin Scrisoarea nr. 677e din 27.09.2019, ce a fost transmisă la data de 03.10.2019, Operatorul sistemelor de distribuție a refuzat eliberarea Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum ce corespunde adresei din mun. Chișinău, str. *****. În motivarea refuzului „Chișinău-Gaz" SRL a insinuat că în anul 2001 de către Institutul de Proiectare „Gazproiect" au fost efectuate calculele hidraulice pentru aprecierea capacității de trecere a conductelor de gaze exterioare și interioare a blocurilor locative multietajate, potrivit cărora este posibilă instalarea aparatelor suplimentare de utilizare a gazelor în limită de 20 % din numărul total a apartamentelor. În blocul locativ situat în mun. Chișinău, str.*****, sunt 70 de apartamente, 20 % din numărul total ar constitui 14 apartamente. Însă în blocul menționat sunt instalate în 19 apartamente, aparate suplimentare de utilizare a gazelor, adică în proporție de 27,14 %, deci limita maximă admisibilă este depășită cu 7, 14 %. La data de 20.10.2020, CREȚU Eugenia a depus către ANRE reclamație prin care a sesizat ANRE-ul despre încălcarea drepturilor consumatorului.

La data de 27.11.2020 în cadrul Agenției Naționale de Reglementare în Energetică (ANRE), a avut loc ședința de examinare a Reclamației nr. C201900683, înaintată de către CREȚU Eugenia împotriva „Chișinău-Gaz" SRL privind refuzul neîntemeiat de eliberare a avizului de racordare. În cadrul ședinței menționate reprezentanții ANRE au atenționat „Chișinău-Gaz" SRL, că refuzul de eliberare a avizului de racordare, este unul neîntemeiat și echivoc, iar pe viitor le-au recomandat ca refuzurile de eliberare a avizelor de racordare să fie argumentate veridic și justificat din punct de vedere tehnic și economic, și eventual cu prezentarea probelor (fapt confirmat prin înregistrarea audio a ședinței de examinare a Reclamației nr. C201900683 deținută de ANRE). Cu referire la prevederile art.169 lit.k) al Codului contravențional, menționează că norma precitată expres prevede că refuzul nejustificat al operatorului sistemelor de distribuție privind eliberarea avizului de racordare la rețeaua de gaze naturale constituie contravenție, iar cu referire la prevederile art. 61 alin. (2)

al Legii cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2019, menționează că operatorul de sistem este obligat să elibereze solicitantului potențial consumator final avizul de racordare în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la înregistrarea solicitării. Totodată pct.26 al Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112 din 19.04.2019 „Operatorul de sistem va formula în scris refuzul eliberării avizului de racordare, cu prezentarea motivelor și argumentelor justificate din punct de vedere tehnic și economic". Aceleași prevederi se conțin și la art.58 alin.(3) al Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale. Așadar, operatorul sistemelor de distribuție (SRL „Chișinău-Gaz") este obligat să-și justifice refuzul de eliberare a avizului de racordare atât din punct de vedere tehnic cât și economic. Refuzul de eliberare a avizului de racordare pentru ap. 24 din mun. Chișinău, str. *****se materializează prin Scrisoarea nr. 677e din 27.09.2019, care trebuia să fie justificată din punct de vedere tehnic și economic.

A susținut că la emiterea Deciziei nr. 171/2023 agentul constatator nu a îndeplinit acțiuni procedurale pentru cercetarea sub toate aspectele complet și obiectiv a circumstanțelor cauzei. Aceasta reprezentând încă o încălcare a prescripțiilor instanței de judecată stabilite prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01.06.2022. Mai mult ca atât, reieșind din conținutul Deciziei nominalizate, rezultă că principalul motiv pentru care nu s-a încetat procesul reprezintă faptul că CREȚU Eugenia nu a prezentat calculul hidraulic. Cu toate acestea CREȚU Eugenia a încercat să efectueze (din cheltuiala sa) un calcul hidraulic. Însă de fiecare dată când se adresa la companii de proiectare cu solicitarea de a efectua calculul hidraulic, respectivele companii se eschivau de la efectuarea acestuia, din motiv că nu doresc să-și înrăutățească relațiile cu SRL „Chișinău-Gaz".

A evidențiat că deși ANRE a încetat procesul contravențional pe motiv că faptele invocate nu întrunesc componentele contravenției prevăzute la art.169 lit.k) Cod contravențional, totuși, autoritatea a omis să indice care anume componente/elemente a contravenției prevăzute la art.169 lit.k) Cod contravențional lipsesc. Motivul refuzului, și anume că s-a depășit limita maximă admisibilă de instalare a aparatelor suplimentare de utilizare a gazelor, prevăzută de Calculele hidraulice, este unul neîntemeiat și nejustificator din punct de vedere tehnic, deoarece această limită a fost cu mult depășită anterior. Această depășire nu a creat probleme utilizatorilor sistemului de gaze, cum ar fi probleme în funcționarea cazanelor, presiunea mică de gaze la aragaz, etc. Astfel, capacitatea tehnică a rețelei de gaze naturale este mai mare decât afirmă SRL „Chișinău-Gaz" în refuzul său de eliberare a avizului de racordare. În ceea ce privește justificarea din punct de vedere economic SRL „Chișinău-Gaz" în refuzul său de eliberare a avizului de racordare.

În ceea ce privește justificarea din punct de vedere economic SRL „Chișinău-Gaz" a omis să o indice în refuz, prin aceasta la fel încălcând normele prevăzute de legislația în vigoare. Atât Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale și Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale expres prevede că refuzul urmează să fie justificat din punct de vedere economic. Prin omiterea indicării în refuzul de eliberare a Avizului de racordare, a argumentelor justificative din punct de vedere economic SRL „Chișinău-Gaz" a încălcat

legislația în vigoare, și respectiv a săvârșit contravenția prevăzută la art.169 lit.k) a Codului contravențional.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024,* a fost admisă contestația depusă de către avocatul petiționarei, COBAN Igor și petiționara CREȚU Eugenia, domiciliată în *****.

A fost declarată nulă Decizia ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023, emisă de agentul constatator GUZUN Iulian prin care a fost dispusă încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr. 3599 din 22.05.2020.

A fost informat agentul constatator din cadrul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, că la examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, acesta are obligația de a se conforma prevederilor art.381 alin.(4) și art.447/1 alin.(2), (3) Cod contravențional.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, reprezentantul SRL „ Chișinău-Gaz", Maria BORTA_a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024.*

În motivarea recursului recurentul a menționat că, la data de 24.09.2019, de către CREȚU Eugenia a fost înaintată cerere către S.R.L. "Chișinău-gaz" cu privire la eliberarea avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu în apartamentul nr. 24 din str. *****, *****. în urma examinării cererii date, S.R.L. „Chișinău-gaz" în strictă corespundere cu prevederile legale, a refuzat eliberarea Avizului de racordare argumentând următoarele: La proiectarea şi construcția conductelor de gaze naturale existente către blocul sus-menționat, a fost prevăzută gazificarea apartamentelor cu instalarea doar a aragazelor.

În anul 2001 de către Institutul de Proiectare „Gazproiect" au fost efectuate calculele hidraulice pentru aprecierea capacității de trecere a conductelor de gaze interioare a blocurilor locative multietajate (3et. şi mai multe), care a confirmat posibilitatea instalării aparatelor de utilizare gaze suplimentare în limita de 20% din numărul total a apartamentelor fără redimensionarea conductelor de gaze existente în limita posibilităților tehnice. Ulterior, în perioada anilor 2001-2007 au fost instalate 19 generatoare de căldură în baza documentației de proiect, elaborată de titularii de licență în domeniu. Ține să menționeze că fiecare generator de căldură din blocul în cauză, a fost instalat cu respectarea condițiilor tehnice şi cu efectuarea calculelor hidraulice pentru aprecierea capacității de trecere a conductelor de gaze existente, cerințe indicate în avizele de racordare. Atrage atenția instanței că toate locurile de consum suplimentare au avut ca condiție şi au prezentat calcule hidraulice ce demonstrează posibilitatea conectării aparatelor de utilizare, fapt care cu regret nu a fost luat în calcul de către prima instanță şi care a dus la emiterea unei decizii ilegale.

A indicat recurentul că în anul 2009 s-a efectuat calculele hidraulice de către S.R.L. "Metan-K," cu nr. 0401-RGI pentru instalarea sistemului de încălzire autonomă în apartamentul nr. 10 din str. ***** unde s-a constatat necesitatea redimensionării conductelor de gaze naturale de presiune joasă subterane existente din cartier spre blocurile de locuințe cu nr. 4/1, 6/1, şi 6/2 din str. *****. Astfel, în bază calculelor care au confirmat imposibilitatea instalării generatoarelor de căldură din lipsa capacității tehnice a conductelor de gaze existente, eliberarea avizelor de racordare în aceste blocuri de locuințe a fost stopată.

Suplimentar, S.R.L. „Chișinău-gaz” a efectuat calculele hidraulice cu nr. FLORI-RGE din 15.11.2019, pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu în apartamentul cu nr. 24 din str. ***** 4/1, pentru a reconfirma lipsa de capacitate tehnică a conductelor de gaze existente, unde sa reconfirmat necesitatea de redimensionare a gazoductului. Totodată, s-a adus la cunoștință către solicitant şi argumentul că dezvoltarea rețelelor de distribuție are loc în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 138/2018 din 05.04.2018, care conform pct. 24 este menționata că, ’’Proiectele de dezvoltare a rețelelor şi capacităților noi se evaluează în baza criteriului eficienței economice”, unde la fel constată cu regret ca aceste circumstanțe nu a fost luat în calcul de către prima instanță şi care a dus la emiterea unei decizii ilegale şi nefondate.

Notează recurentul că refuzul operatorului de sistem în eliberarea avizului de racordare a fost bazat legal pe prevederile pct. 25 subpct. 1) al Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112 din 19.04.19, precum şi pe prevederile pct. 26.

Totodată, menționează că prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-233112/19 din 24 februarie 2021, instanța a examinat cererea de chemare în judecată înaintată de CREȚU Eugenia către S.R.L. „Chișinău-Gaz” privind constatarea ilegalității refuzului de eliberare a avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, obligarea eliberării avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, încasarea prejudiciului moral, prin care a decis de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de CREȚU Eugenia către S.R.L. „Chișinău-Gaz, privind constatarea ilegalității refuzului de eliberare a Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, obligarea eliberării Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată. Iar, Hotărârea în cauză a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-1318/2021 din 13.10.2021, ceea de demonstrează ca avem o decizie irevocabilă.

Important speței este că instanța de fond nu a luat în considerație că, prin scrisoarea nr. 807 din 11.06.2020, anexată la materialele cauzei, S.R.L. „Chișinău-Gaz” a informat ANRE că, „ (...) Conform schemelor din documentația anului 1967 diametrul conductei de gaze de presiune joasă din fața blocului este de 60 mm. Suplimentar, SRL „Chișinău-Gaz” a examinat la fața locului prin efectuarea lucrărilor de deschidere prin sondă de control diametrului conductei de gaze în cauză. In urma verificării conductei de gaze de presiune joasă din fața blocului de locuințe din str. ***** 4/1, diametrul de facto este de 89 mm. Reieșind din faptul că diametrul conductei este de 89 mm, secția de proiectare a S.R.L. „ Chișinău-Gaz ” a efectuat calculele hidraulice noi, care nu schimbă esențial situația”. Potrivit concluziilor la calculele hidraulice prezentate de S.R.L. „Chișinău-Gaz” prin scrisoarea nr. 807 din 11.06.2020, este menționat că, „în urma efectuării calculului hidraulic s-a demonstrat că pentru instalarea încălzitorului de apă în ap. 24 din str. ***** 4/1, este necesar de redimensionat porțiunea gazoductului subteran de presiune joasă din D 89 mm în D 127 mm L=21,0 m; din D 89 mm în D 108 mm L=103,0 m'\ respectiv toate aceste calcule au fost

verificate de specialiștii ANRE, care le-au dat o apreciere corectă, ori unica dovadă de posibilitate a eliberării unui aviz de racordare din punct de vedere tehnic este un calcul hidraulic care demonstrează acest fapt. Consideră că, reținerea argumentului aberant al reprezentanților lui CREȚU Eugenia de către instanță bazat pe un calcul exprimat procentual, raportat la calculele specialiștilor în domeniu care au studiile de rigoare şi licențele corespunzătoare, reprezintă o situație inadmisibilă, din partea instanței.

Acest fapt denotă că, instanța de fond a interpretat în mod eronat prevederile art.58 alin.(3) al Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale şi pct. 26 din Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 112 din 19.04.2019, exclusiv în favoarea cet. CREȚU Eugenia. În aceste condiții, concluziile primei instanțe expuse în Hotărârea din 13.08.2024, vin în contradicție cu materialele cauzei contravenționale şi probele administrate, fapt care prin prisma art.466 lit.d) Cod contravențional, constituie temei de casare a hotărârii contestate.

Subsecvent, din cauza că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a dat faptei săvârșite de S.R.L. „Chișinău-Gaz" o încadrare juridică greșită, considerând că în acțiunile acesteia este prezentă componența contravenitei prevăzute de art.169 lit.k) Cod contravențional. Această circumstanță, prin prisma prevederilor art.466 lit.i) Cod contravențional, de asemenea constituie temei de casare a Hotărârii din 13.08.2024.

Reține recurentul că concluziile instanței sunt rezultatul interpretării subiective a materialelor cauzei şi aplicării eronate a normelor legale, ori instanța nu a examinat şi nu s-a expus asupra faptului că la celelalte locuri de consum s-au prezentat calcule hidraulice, precum şi asupra argumentului că CREȚU Eugenia în apărarea sa nu a prezentat un calcul de la altă careva întreprindere licențiată care ar demonstra contrariul, şi în acest sens constatăm că agentul constatator a întreprins o multitudine de acțiuni întru stabilirea circumstanțelor ca într-un final să decidă legal încetarea procesului.

Un alt moment nu mai puțin important este că, către instanță de fond s-a adus la cunoștință că Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-233112/19 din 24 februarie 2021, instanța a examinat cererea de chemare în judecată înaintată de CREȚU Eugenia către S.R.L. „Chișinău-Gaz" privind constatarea ilegalității refuzului de eliberare a avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, obligarea eliberării avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, încasarea prejudiciului moral, prin care a decis de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de CREȚU Eugenia către SRL „Chișinău-Gaz" privind constatarea ilegalității refuzului de eliberare a Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, obligarea eliberării Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată. Iar, Hotărârea în cauză a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-1318/2021 din 13.10.2021, ceea de demonstrează ca avem o decizie irevocabilă. La rândul său instanța a ignorat şi nu a dat nici o apreciere la cele invocate ceea ce suplimentar demonstrează ilegalitatea hotărârii contestate.

Astfel, în concordanță cu descrierea de mai sus, prin prisma actelor normative relevante cazului demonstrează legalitatea Deciziei Agentului Constatator nr. 171/2023 din 17.07.2023 prin care a fost dispus încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr. 3599 din 22.05.2020.

Susține recurentul că conform art.466 lit.d) Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau acesta este expus neclar. Astfel că, instanța a menționata că „este neclar raționamentul potrivit căruia agentul constatator a constatat lipsa elementelor contravenitei fără a întreprinde nici o acțiune, sau alte probe privind stabilirea adevărului obiectiv cu referire la situația încălcării de către SRL „Chișinău-gaz" a normelor de desfășurare a activităților, stabilite în actele normative în domeniu, manifestată prin refuzul nejustificat al acesteia privind eliberarea avizului de racordare la rețeaua de gaze naturale. " fără a indica care anume acțiuni legale urma să le întreprindă agentul constatator şi nu le-a întreprins, iar ca consecință instanța a omis motivarea Hotărârii sale pe aspectul dat, ori în acest caz de notat că Legislația consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată şi să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Această dispoziție este dictată atât în interesul unei bune administrări a justiției şi încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât şi pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Deci, instanțele judecătorești sunt obligate să-şi motiveze soluțiile şi concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns special în hotărâre. La fel, reiterăm că motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternica garanție a imparțialității judecătorului şi a calității actului de justiție, precum şi o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate şi temeinicie.

4. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, reprezentantul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Iulian GUZUN a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024 cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.*

În motivarea recursului recurentul a menționat că instanța de judecată își motivează hotărârea prin faptul că, „agentul constatator urma să dea apreciere argumentelor petiționare precum că. în blocul locativ, 20% din numărul total ar constitui 14 apartamente, însă în bloc sunt instalate aparate suplimentare de utilizare a gazelor în 19 apartamente, astfel fiind depășită limita maximă".

Cu referire la acest fapt, menționează faptul că, în decizia de încetare a procesului contravențional, agentul constatator a indicat: „conform materialelor existente la dosarul contravențional, SRL „Chișinău-Gaz" a confirmat că limita maximă de eliberare a avizelor de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu a fost depășită în perioada anilor 2001-2007, perioada în care au fost instalate 19 generatoare de căldură în baza documentației de proiect, elaborată de titularii de licență în domeniu, iar la moment, în urma calculelor hidraulice efectuate de către operatorul sistemului de distribuție în anul 2020

şi de către SRL „Metan K ” în anul 2009, este imposibilă eliberarea unor noi avize de racordare din motive tehnice. în această ordine de idei, agentul constatator consideră că, la calificarea faptei conform prevederilor Codului contravențional, sunt irelevante datele referitoare la depășirea numărului de avize de racordare eliberate, întrucât respectivul aspect nu poate constitui temei pentru SRL „Chișinău-gaz” de a elibera în continuare avize de racordare, contrar calculelor existente în acest sens.

Totodată, afirmă că în cadrul ședinței de examinare a contestației, agentul constatator a explicat instanței de judecată faptul că, depășirea anterioară a numărului de avize de racordare de către SRL „Chișinău gaz”, nu poate servi temei pentru eliberarea în continuare a avizelor de racordare, în contextul lipsei de capacitate. Or, acțiunile operatorului sistemului de distribuție din perioada 2001-2007 (perioadă în care au fost instalate aparatele de utilizare) sunt prescrise, şi nu pot fi examinate de către agentul constatator. Mai mult ca atât, faptul admiterii unei încălcări anterioare de către SRL „Chișinău-gaz la eliberarea avizelor de racordare, nu servește motiv pentru continuarea comportamentului ilicit.

Tot în conținutul hotărârii judecătorești, instanța de judecată a reținut faptul că „ sesizările înaintate de CREȚU Eugenia au fost examinate de către autoritatea competentă în mod superficial, or agentul constatator, în temeiul prevederilor legale stabilite imperativ de către legiuitor, urma să întreprindă toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, să evidențieze atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi să stabilească circumstanțele atenuante sau agravante. ” Respectiva constatare, în viziune Agenției, nu corespunde adevărului, or în cadrul procesului contravențional, agentul constatator a întreprins măsurile necesare în vederea stabilirii dacă refuzul eliberării avizului de racordare este unul justificat, ajungând la concluzia încetării procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

Mai mult ca atât, în cadrul ședinței de examinare, agentul constatator a atras atenția referitor la faptul existenței unei hotărâri judecătorești irevocabile în care s-a constatat lipsa încălcării dreptului consumatorului CREȚU Eugenia de către SRL „Chișinău-gaz” la eliberarea avizului de racordare. În hotărârea menționată, instanța de judecată a constatat că refuzul eliberării avizului deracordare este unul justificat, în contextul lipsei de capacitate a rețelei de gaze naturale. Totodată, instanţa a respins cererea reclamantei CREȚU Eugenia de a obliga operatorul sistemului de distribuție să elibereze aviz de racordare. Faptul existenței respectivei hotărâri, duce la imposibilitatea agentului constatator de a ajunge la o altă concluzie decât cea a instanței de judecată emisă în cadrul procesului civil.

Notează recurentul că potrivit cu art.16 alin.(1) Cod procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele şi deciziile judecătorești definitive, precum şi dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sânt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile şi persoanele fizice şi se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. (2) Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum şi lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod şi în alte legi. În acest context, constatarea de către instanța de judecată, într-un

proces civil, a faptului că SRL „Chișinău-gaz” a refuzat motivat eliberarea avizului de racordare, nu urmează a mai fi probat într-un alt proces, fapt care a fost invocat de către agentul constatator în decizia de încetare a procesului contravențional. Cu toate acestea, la examinarea contestației, instanța de judecată nu a dat apreciere acestui aspect, deși acesta reprezintă unul din argumentele de bază care au fost puse la baza încetării procesului contravențional.

În această ordine de idei, afirmă recurentul că concluziile instanței cu privire la acțiunile agentului constatator sunt eronate, or acesta a întreprins toate măsurile necesare în vederea stabilirii dacă refuzul eliberării avizului de racordare este unul justificat, ajungând la concluzia expusă în decizia de încetare a procesului contravențional.

5. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

6. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de reprezentantul SRL ,, Chișinău-Gaz”, Maria BORTA și de reprezentantul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Iulian GUZUN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024, de a casa hotărârea atacată și de a pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din considerentele ce succed.*

7. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial*

sau integral, şi rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului..

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul Penal constată prezența temeiurilor de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond nu a ținut cont de rigorile art.458 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova, care indică că „examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: lit.a) caracterul veridic al contravenției imputate; lit.b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; lit.c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; lit.d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; lit. e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; lit.f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei".

În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.* În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională*.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare*.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Reieșind din normele vizate, dar și analizând circumstanțele cauzei contravenționale, Colegiul Penal remarcă faptul că soluția instanței de fond privind nulitatea Deciziei ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023, emisă de agentul constatator Guzun Iulian prin care a fost dispusă încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr. 3599 din 22.05.2020, este pripită, în lipsa unei analize certe și clare a legalității întocmirii Deciziei.

8. Reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că la data de 22.05.2020, la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a fost înregistrat cu nr. 3599 denunțul cet. CREȚU Eugenia în temeiul art.411 Cod contravențional, pentru examinarea/constatarea contravenției în baza prevederilor art.169 lit.k) Cod contravențional, pe faptul refuzului nejustificat al SRL „Chișinău-gaz", de eliberare a avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu în apartamentul său din *****, str. ***** 4/1, ap. 24.

Conform sesizării se menționează că, petiționara CREȚU Eugenia, prin intermediul avocatului său, COBAN Igor, a depus către SRL „Chișinău-gaz", cererea nr. GU21819 din 24.09.2019 prin care a solicitat SRL „Chișinău-Gaz" eliberarea Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu.

Prin scrisoarea nr. 677R din 27.09.2019, SRL „Chișinău-gaz" a informat solicitanta cet. CREȚU Eugenia despre imposibilitatea eliberării avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu din motivul lipsei capacității.

Astfel, SRL „Chișinău-gaz", în argumentarea refuzului de a elibera Avizul de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu pentru locul de consum din *****, str. ***** 4/1, ap. 24, indică că, potrivit calculelor hidraulice efectuate de către Institutul de Proiectare „Gazproiect" pentru aprecierea capacității de trecere a conductelor de gaze exterioare și interioare a blocurilor locative multietajate (3 et. și mai multe), a fost confirmată posibilitatea instalării aparatelor de utilizare cu gaze suplimentare în limita de 20% din numărul total a apartamentelor, fără redimensionarea conductelor de gaze existente în limita posibilităților tehnice, adică nu dispune de capacitatea tehnică pentru a satisface cerința cet. CREȚU Eugenia.

La 20.10.2019, de către cet. CREȚU Eugenia a fost depusă la ANRE plângerea, înregistrată cu nr. C201900683, prin care a fost contestat refuzul SRL „Chișinău-gaz" de eliberare a avizului de racordare petiționarului, nefiind de acord cu argumentarea lipsei capacității.

Ulterior examinării petiției privind dezacordul cu acțiunile SRL „Chișinău-Gaz" (nr. C201900683), de refuz în eliberarea avizului de racordare pentru conectarea instalației de încălzire a apei calde menajere și sesizării nr. 3599 din 22.05.2020 privind inițierea procedurii contravenționale, prin decizia Nr. 82/2020 din 11.12.2020 a fost dispusă încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr. 3599 din 22.05.2020.

Totodată, nefiind de acord cu decizia ANRE nr. 82/2020 din 11.12.2020 prin care a fost dispusă încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr. 3599 din 22.05.2020, cet. CREȚU Eugenia a depus la 21.12.2020 la sediul agentului constatator contestație prin care a menționat că refuzul este unul neargumentat, iar operatorul SRL

„Chișinău-Gaz” este susceptibil de răspundere contravențională în baza art.169 lit.k) Cod contravențional.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01 iunie 2021, a fost admisă contestația, fiind constatată nulitatea Deciziei ANRE nr. 82/2020 din 11.12.2020.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2023 a fost menținută Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01 iunie 2021.

Astfel, a fost reluată examinarea cauzei contravenționale, urmare a cărui fapt, prin Decizia nr. 171/2023 din 17.07.2023 a fost dispusă încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr.3599, din motiv că faptele invocate nu întrunesc cumulativ toate elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.169 lit.k) Cod contravențional.

La data de 11 august 2023, considerând că Decizia nr. 171/2023 de încetare a procesului contravențional din 17 iulie 2023 este susceptibilă de a fi lovită de nulitate, avocatul petiționarei, Igor COBAN și petiționara CREȚU Eugenia, a depus contestație împotriva Deciziei nr. 171/2023 de încetare a procesului contravențional din 17 iulie 2023.

În consecință, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024, a fost admisă contestația depusă de către avocatul petiționarei, COBAN Igor și petiționara CREȚU Eugenia, domiciliată în *****, și a fost declarată nulă Decizia ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023, emisă de agentul constatator GUZUN Iulian prin care a fost dispusă încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr. 3599 din 22.05.2020.

Drept motiv de nulitate a Deciziei ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023, instanța de fond a reținut că, ANRE a încetat procesul contravențional din motiv că faptele invocate în sarcina operatorului SRL „Chișinău-gaz” nu întrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art.169 lit.k) Cod contravențional, fără să indice care anume componente/elemente a contravenției prevăzute la art.169 lit.k) Cod contravențional lipsesc.

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii atacate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns

detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează spața dedusă judecății reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Instanța de recurs menționează că, contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări.

Colegiul consideră că contestația depusă de petiționară a fost admisă din motive formale, fără a se ține cont de toate circumstanțele cauzei și fără o analiză detaliată a faptelor raportate la elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art.169 lit.k) Cod contravențional. În consecință, Colegiul penal reține că, pentru soluționarea cauzei, este necesară o analiză completă și obiectivă a probelor, evaluarea fiecărui element constitutiv al contravenției și clarificarea circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât decizia să reflecte atât forma, cât și fondul procesului contravențional.

10. Prin urmare Colegiul penal reține că la data de 24.09.2019, de către CREȚU Eugenia a fost înaintată cerere către S.R.L. ”Chișinău-gaz” cu privire la eliberarea avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu în apartamentul nr. 24 din str. *****, *****. În urma examinării cererii date, S.R.L. „Chișinău-gaz” în strictă corespundere cu prevederile legale, a refuzat eliberarea Avizului de racordare argumentând următoarele: La proiectarea şi construcția conductelor de gaze naturale existente către blocul sus-menționat, a fost prevăzută gazificarea apartamentelor cu instalarea doar a aragazelor.

În anul 2001 de către Institutul de Proiectare „Gazproiect” au fost efectuate calculele hidraulice pentru aprecierea capacității de trecere a conductelor de gaze interioare a blocurilor locative multietajate (3et. şi mai multe), care a confirmat posibilitatea instalării aparatelor de utilizare gaze suplimentare în limita de 20% din numărul total a apartamentelor fără redimensionarea conductelor de gaze existente în limita posibilităților tehnice.

Ulterior, în perioada anilor 2001-2007 au fost instalate 19 generatoare de căldură în baza documentației de proiect, elaborată de titularii de licență în domeniu.

În acest se reține că fiecare generator de căldură din blocul în cauză, a fost instalat cu respectarea condițiilor tehnice şi cu efectuarea calculelor hidraulice pentru aprecierea capacității de trecere a conductelor de gaze existente, cerințe indicate în avizele de racordare. La fel toate locurile de consum suplimentare au avut ca condiție şi au prezentat calcule hidraulice ce demonstrează posibilitatea conectării aparatelor de utilizare, fapt care nu a fost luat în calcul de către prima instanță şi care a dus la emiterea unei decizii pripite.

Totodată, Colegiul reține că în anul 2009 s-a efectuat calculele hidraulice de către S.R.L. ”Metan-K,” cu nr. 0401-RGI pentru instalarea sistemului de încălzire autonomă în apartamentul nr. 10 din str. ***** unde s-a constatat necesitatea redimensionării conductelor de gaze naturale de presiune joasă subterane existente din cartier spre blocurile de locuințe cu

nr. 4/1, 6/1, şi 6/2 din str. *****. Astfel, în bază calculelor care au confirmat imposibilitatea instalării generatoarelor de căldură din lipsa capacității tehnice a conductelor de gaze existente, eliberarea avizelor de racordare în aceste blocuri de locuințe a fost stopată.

Suplimentar, S.R.L. „Chișinău-gaz" a efectuat calculele hidraulice cu nr. FLORI-RGE din 15.11.2019, pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu în apartamentul cu nr. 24 din str. ***** 4/1, pentru a reconfirma lipsa de capacitate tehnică a conductelor de gaze existente, unde sa reconfirmat necesitatea de redimensionare a gazoductului.

Totodată, s-a adus la cunoștință către solicitant şi argumentul că dezvoltarea rețelelor de distribuție are loc în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 138/2018 din 05.04.2018, care conform pct. 24 este menționat că, *''proiectele de dezvoltare a rețelelor şi capacităților noi se evaluează în baza criteriului eficienței economice*".

Astfel Colegiul reține că refuzul operatorului de sistem în eliberarea avizului de racordare a fost bazat legal pe prevederile pct.25 subpct. 1) al Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112 din 19.04.19, prin care *operatorul de sistem este în drept să refuze eliberarea avizului de racordare în cazul în care rețeaua de gaze naturale existentă nu dispune de capacitatea tehnică necesară pentru a fi satisfăcute cerințele solicitantului*, precum şi pe prevederile pct.26 care menționează că *''operatorul de sistem va formula în scris refuzul eliberării avizului de racordare, cu prezentarea motivelor şi argumentelor justificate din punct de vedere tehnic şi economic*", fapt respectat în totalitate de către S.R.L. „Chișinău-gaz".

Totodată instanța de recurs reține că potrivit art.58 alin (1) al Legii cu privire la gaze naturale nr. 108 din 27.05.2016 este stipulat că „*operatorul de sistem, operatorul depozitului de stocare pot refuza accesul la rețea, la depozitul de stocare în temeiul lipsei de capacitate, motivată de faptul că nu există rețea de gaze naturale sau că rețeaua de gaze naturale existentă, depozitul de stocare existent nu dispun de capacitatea tehnică necesară pentru a fi satisfăcute cerințele solicitantului", şi alin. (3) ''refuzul accesului la rețea, la depozitul de stocare, la rețeaua de gazoducte în amonte trebuie formulat în scris de operatorul de sistem, de operatorul depozitului de stocare, de operatorul rețelei de gazoducte în amonte, cu prezentarea motivelor şi a argumentelor justificate din punct de vedere tehnic şi economic.*

Totodată, Colegiul reține că prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-233112/19 din 24 februarie 2021, instanța a examinat cererea de chemare în judecată înaintată de CREȚU Eugenia către S.R.L. „Chișinău-Gaz" privind constatarea ilegalității refuzului de eliberare a avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, obligarea eliberării avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, încasarea prejudiciului moral, prin care a decis *de a respinge cererea de chemare în judecată înaintată de CREȚU Eugenia către S.R.L. „Chișinău-Gaz, privind constatarea ilegalității refuzului de eliberare a Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, obligarea eliberării Avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu la locul de consum, încasarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.*

Iar, Hotărârea în cauză a fost menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-1318/2021 din 13.10.2021, ceea de demonstrează ca există o decizie irevocabilă și cu putere de lucru judecat. În lumina principiului *res judicata*, orice altă analiză care ar declara nulă Decizia ANRE nr. 171/2023 ar contraveni hotărârii definitive a instanțelor de judecată privind legalitatea refuzului de racordare.

Prin urmare, Colegiul penal reține că refuzul S.R.L. „Chișinău-Gaz" de eliberare a avizului de racordare a fost legal și întemeiat, bazat pe norme legale, reglementări tehnice și calcule hidraulice obiective. Soluția instanței de fond, prin care s-a declarat nulă Decizia ANRE nr. 171/2023, este neîntemeiată, neținând cont de motivele tehnico-economice, de puterea lucrului judecat și de cadrul legal aplicabil. În consecință, Decizia ANRE nr. 171/2023 se consideră perfect legală, întemeiată și conformă cu legislația în vigoare.

11. Colegiul penal reține că la data de 24 septembrie 2019, petiționara CREȚU Eugenia a înaintat S.R.L. „Chișinău-Gaz" cererea de eliberare a avizului de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu în apartamentul nr. 24, str. ***** 4/1, *****. În urma examinării cererii, operatorul de sistem a refuzat eliberarea avizului de racordare, în conformitate cu prevederile legale aplicabile și reglementările tehnice, motivând că rețeaua de gaze naturale existentă nu dispune de capacitatea tehnică necesară pentru satisfacerea cererii.

Reieșind din scrisoarea nr. 807 din 11.06.2020, anexată la materialele cauzei, S.R.L. „Chișinău-Gaz" a informat ANRE că, potrivit documentației din 1967, diametrul conductei de gaze de presiune joasă din fața blocului era de 60 mm, iar verificările la fața locului au stabilit că diametrul real al conductei este de 89 mm. În baza acestui rezultat, secția de proiectare a operatorului a efectuat noi calcule hidraulice, care au reconfirmat că pentru instalarea încălzitorului de apă în apartamentul nr. 24 este necesară redimensionarea porțiunii de gazoduct subteran de presiune joasă: de la D 89 mm la D 127 mm pe o lungime de 21 m și de la D 89 mm la D 108 mm pe o lungime de 103 m. Aceste calcule hidraulice au fost verificate și validate de specialiștii ANRE, fiind singurele probe tehnice obiective care pot demonstra posibilitatea sau imposibilitatea eliberării avizului de racordare.

Colegiul constată că instanța de fond, examinând contestația petiționarei CREȚU Eugenia, nu a ținut cont de aceste calcule hidraulice efectuate de personal calificat, licențiat și autorizat, preferând să interpreteze datele procentuale invocate de petiționară ca argument în favoarea cererii, fără a avea la bază un calcul tehnic obiectiv. Această abordare reprezintă o eroare de interpretare a art.58 alin.(3) din Legea nr. 108/2016 „cu privire la gaze naturale" și a pct.26 din Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112/2019, aplicate exclusiv în favoarea petiționarei, fără a analiza în mod obiectiv probele tehnice și juridice existente.

În aceste condiții, concluziile instanței de fond, exprimate în Hotărârea din 13.08.2024, vin în contradicție cu materialele cauzei și probele administrate, reprezentând un temei pentru casarea hotărârii contestate, conform art.466 lit.d) Cod contravențional, deoarece instanța a dat faptei săvârșite de S.R.L. „Chișinău-Gaz" o încadratură juridică eronată, considerând că sunt întrunite elementele contravenției prevăzute de art.169 lit.k) Cod contravențional.

Colegiul reține că instanța a interpretat subiectiv materialele cauzei și a aplicat eronat normele legale, fără a analiza faptul că la celelalte locuri de consum au fost prezentate calcule hidraulice corespunzătoare și că petiționara nu a prezentat niciun calcul alternativ de la o întreprindere licențiată care să demonstreze contrariul. În acest context, agentul constatator a întreprins toate acțiunile necesare pentru stabilirea circumstanțelor, iar decizia de încetare a procesului contravențional a fost emisă legal, în baza tuturor probelor tehnice și legale existente.

Instanța de recurs constată că argumentul instanței, potrivit căruia agentul constatator ar fi trebuit să dea apreciere argumentului petiționarei conform căruia, în blocul locativ, 20% din numărul total de apartamente ar constitui 14 unități, însă în bloc au fost instalate aparate suplimentare în 19 apartamente, astfel fiind depășită limita maximă, nu este întemeiat. În decizia de încetare a procesului contravențional, agentul constatator a precizat în mod clar că, potrivit materialelor existente în dosarul contravențional, S.R.L. „Chișinău-Gaz" a confirmat că depășirea limitei maxime de eliberare a avizelor de racordare a avut loc în perioada anilor 2001-2007, atunci când au fost instalate 19 generatoare de căldură, în strictă conformitate cu documentația de proiect elaborată de titularii de licență în domeniu. Ulterior, calculele hidraulice efectuate de operatorul sistemului de distribuție în anul 2020 și de S.R.L. „Metan-K" în anul 2009 au demonstrat că eliberarea unor noi avize de racordare este imposibilă din motive tehnice.

În această ordine de idei, agentul constatator a apreciat că datele referitoare la depășirea anterioară a numărului de avize de racordare sunt irelevante pentru calificarea faptei conform prevederilor Codului contravențional, întrucât acest aspect nu poate constitui temei pentru ca S.R.L. „Chișinău-Gaz" să elibereze în continuare avize de racordare, contrar calculelor tehnice existente. Depășirea anterioară a limitei de avize nu poate servi ca temei pentru eliberarea avizelor în prezent, în contextul lipsei de capacitate tehnică, iar acțiunile operatorului de sistem din perioada 2001-2007 sunt prescrise și, prin urmare, nu pot fi examinate de către agentul constatator. Mai mult, faptul admiterii unei eventuale încălcări anterioare nu poate constitui justificare pentru continuarea unui comportament nelegal sau pentru crearea unui drept de a elibera avize în prezent contrar normelor tehnice și legale.

Prin urmare, Colegiul penal reține că decizia agentului constatator de a înceta procesul contravențional este legală și întemeiată, nefiind afectată de argumentele petiționarei privind depășirea limitei de 20%, iar concluziile instanței de fond, care au dat o interpretare eronată acestui aspect, nu reflectă realitatea materială și legală a situației.

12. Cu referire la argumentele instanței potrivit cărora sesizările înaintate de CREȚU Eugenia ar fi fost examinate de către autoritatea competentă în mod superficial, Colegiul penal apreciază aceste considerații ca fiind neîntemeiate. În cadrul procesului contravențional, agentul constatator a întreprins toate măsurile necesare prevăzute de lege pentru cercetarea cauzei sub toate aspectele, complet și obiectiv, evaluând atât circumstanțele care ar putea dovedi vinovăția operatorului S.R.L. „Chișinău-Gaz", cât și cele care îl dezvinovățesc. În urma examinării probelor și a documentației tehnice prezentate, inclusiv calculele hidraulice efectuate de operatorul sistemului de distribuție și validate de specialiștii ANRE, agentul constatator a ajuns la concluzia legală de încetare a procesului

contravențional pe motiv că fapta invocată nu întrunește elementele constitutive ale contravenției.

Mai mult, Colegiul constată că în speță există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă prin care s-a constatat lipsa încălcării dreptului consumatorului CREȚU Eugenia de către S.R.L. „Chișinău-Gaz" în ceea ce privește eliberarea avizului de racordare, ceea ce confirmă legalitatea și temeinicia deciziei agentului constatator. Astfel, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele stabilite și invocate la examinarea cauzei de către agentul constatator și nu prezintă o analiză integrală și obiectivă a probelor în complexitatea lor. În aceste condiții, soluția instanței de fond nu respectă rigorile prevăzute de art.462 Cod contravențional, constituind o interpretare eronată a materialului probator.

Colegiul penal constată că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a lua în considerare toate circumstanțele relevante ale cauzei. Instanța a analizat cauza superficial și unilateral, fără a acorda o apreciere obiectivă probelor existente în dosar. Aceasta nu a stabilit și nu a luat în considerare toate circumstanțele cauzei, nu a analizat și nu a cercetat probele pro și contra care indică la persoana responsabilă și nu a verificat corectitudinea declarațiilor părților și ale agentului constatator, iar cererile de recurs înaintate s-a evidențiat numeroase circumstanțe pe care instanța de fond nu le-a apreciat corespunzător.

Se subliniază că, prin aderarea la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta protecția drepturilor și libertăților tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa. Din prevederile Constituției Republicii Moldova (art. 4 alin. 2), precum și din Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova", rezultă că CEDO constituie parte integrantă a sistemului legal intern, aplicabilă direct ca orice altă lege, având prioritate față de prevederile interne care îi contravin. Art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră dreptul la un proces echitabil, iar jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reflectată în cauza Ziliberberg contra Moldovei (nr. 61821/40, hotărâre din 01.02.2005), confirmă că o procedură contravențională poate fi calificată ca având un caracter „penal" în sensul art. 6 CEDO.

Prin urmare, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator și nu demonstrează o analiză completă și obiectivă a probelor prezentate în complexitatea lor. Soluția instanței de fond nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional și constituie o neglijare a prevederilor art.6 CEDO, care impune obligația instanțelor de a indica clar motivele care au stat la baza deciziei. Această obligație, menită să garanteze respectarea principiului bunei administrări a justiției, nu implică răspuns detaliat la fiecare argument al părților, dar impune pronunțarea asupra problemelor esențiale ridicate în speță (a se vedea, în acest sens, cauzele Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, și Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).

În aceste condiții, circumstanțele prezentate anterior demonstrează că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția, ceea ce denotă o interpretare eronată și incompletă a materialului probator, contrar prevederilor legale și jurisprudenței relevante.

Se subliniază că, CEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

13. Colegiul penal reține că examinarea cauzei de către instanța de fond a fost superficială și unilaterală, neținând cont de toate circumstanțele relevante și de probele existente în dosar. Refuzul SRL „Chișinău-Gaz" de a elibera avizul de racordare pentru instalarea încălzitorului de apă caldă instantaneu în apartamentul nr. 24 din str. ***** 4/1, *****, a fost întemeiat pe calcule hidraulice efectuate de specialiști autorizați, verificate de ANRE, care au demonstrat imposibilitatea tehnică de a satisface cerințele solicitantei fără redimensionarea conductelor existente. Această concluzie a fost susținută de calculele istorice din perioada 2001–2007 și de calculele ulterioare realizate de SRL „Metan-K" în 2009, precum și de calculele recente efectuate în anul 2020, care confirmă lipsa capacității tehnice a conductelor de gaze pentru instalarea unui nou aparat de utilizare. În acest context, depășirea limitelor de avize de racordare în perioada anterioară nu poate constitui temei pentru eliberarea ulterioară a avizelor și nici nu poate justifica o încălcare a prevederilor legale de către operator.

Colegiul subliniază că agentul constatator a întreprins toate măsurile legale necesare pentru cercetarea completă, obiectivă și corectă a circumstanțelor cauzei, inclusiv verificarea documentației tehnice, efectuarea de calcule hidraulice și analiza istoricului de racordare, ajungând la concluzia încetării procesului contravențional pe motivul lipsei elementelor constitutive ale contravenției prevăzute la art.169 lit.k) Cod contravențional. Instanța de fond nu a evaluat aceste probe în mod corespunzător, a ignorat hotărârile judecătorești irevocabile prin care s-a constatat legalitatea refuzului SRL „Chișinău-Gaz" și a interpretat eronat prevederile art.58 alin.(3) Legea nr. 108/2016 și pct. 26 din Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112/2019, favorizând exclusiv argumentele petiționarei.

Instanța de recurs reține de asemenea, obligația Republicii Moldova, ca stat aderent la CEDO, de a respecta dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO, care implică analiza obiectivă și motivarea adecvată a deciziilor. Hotărârea primei instanțe contravine acestor principii, întrucât nu a indicat clar motivele pentru care probele și calculele prezentate de agentul constatator nu au fost reținute și nu a evaluat corect circumstanțele esențiale ale cauzei.

În aceste condiții, Colegiul penal constată că contestația depusă de avocatul petiționarei, COBAN Igor, și de petiționara CREȚU Eugenia este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, or Decizia ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023, prin care s-a dispus încetarea

procesului contravențional, este legală, temeinică și adoptată în conformitate cu prevederile legale aplicabile și jurisprudența națională și europeană privind dreptul la un proces echitabil.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal va admite recursurile declarate de reprezentantul SRL „Chișinău-Gaz", Maria BORTA și de reprezentantul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Iulian GUZUN, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024, casând integral hotărârea primei instanțe cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care va respinge contestația depusă de avocatul petiționarei, COBAN Igor și petiționara CREȚU Eugenia împotriva Deciziei ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023, emisă de agentul constatator GUZUN Iulian prin care a fost dispusă încetarea procesului contravențional pe marginea sesizării nr. 3599 din 22.05.2020, ca fiind neîntemeiată.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.a), art.474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admit recursurile declarate de reprezentantul SRL „Chișinău-Gaz", Maria BORTA, și de reprezentantul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Iulian GUZUN.

Se casează Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-5203/2023 din 13 august 2024, în cauza contravențională intentată la contestația depusă de către avocatul petiționarei, Igor COBAN și petiționara CREȚU Eugenia, împotriva Deciziei ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023 de încetare a procesului contravențional.

Se rejudeca cauza și se pronunță o nouă Hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Se respinge ca fiind neîntemeiată contestația depusă de către avocatul petiționarei, Igor COBAN și petiționara CREȚU Eugenia, împotriva Deciziei ANRE nr. 171/2023 din 17 iulie 2023 de încetare a procesului contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Ion BULHAC**

Vitalie BUDECI